

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 57 0 Ps 129849 20 Rev
Banjaluka: 29.10.2020. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Tanja Bundalo, predsjednik vijeća, Senad Tica i Gorjana Popadić, član vijeća, u pravnoj stvari tužitelja „M.“ komanditno društvo za proizvodnju, promet i usluge na veliko i malo, B., RS, koga zastupa punomoćnik D.T., advokat iz B., protiv tuženog d.o.o. „V.“ inženiring in gradbeništvo, P., RS, koga zastupa punomoćnik N.B., advokat iz S., radi isplate duga, vrijednost spora 5.083.202,17 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv rješenja Višeg privrednog suda u Banjaluci broj: 57 0 Ps 129849 19 Pž od 25.5.2020. godine, na sjednici održanoj 29.10.2020. godine, donio je

RJEŠENJE

Revizija se odbacuje u dijelu kojim je rješenjem Višeg privrednog suda u Banjaluci broj: 57 0 Ps 129849 19 Pž od 25.5.2020. godine, odbijena žalba tužitelja i potvrđeno rješenje Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj: 57 0 Ps 105983 13 Ps od 20.6.2019. godine.

Revizija se odbija u dijelu kojim je rješenjem Višeg privrednog suda u Banjaluci broj: 57 0 Ps 129849 19 Pž od 25.5.2020. godine, odbijena žalba tužitelja i potvrđeno rješenje Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj: 57 0 Ps 129849 19 Ps od 29.8.2019. godine.

Obrazloženje

Okružni privredni sud u Banjaluci je rješenjem broj: 57 0 Ps 105983 13 Ps od 20.6.2019. godine, *razdvojio* postupak po tužbi tužitelja „M.“ komanditno društvo za proizvodnju, promet i usluge na veliko i malo, B., protiv tuženog „H.V.“ a.d. B. od postupka protiv tuženog d.o.o. „V.“ inženiring in gradbeništvo, P., te odlučio da će se dalji postupak protiv tuženog „H.V.“ a.d. B.1 voditi pod poslovnim brojem 57 0 Ps 105983 13 Ps, dok će se predmet protiv tuženog d.o.o. „V.“ inženiring in gradbeništvo, P., zavesti pod novi poslovni broj nakon čega će se odlučiti o prigovoru stvarne nenadležnosti.

Okružni privredni sud u Banjaluci se rješenjem broj: 57 0 Ps 129849 19 Ps od 29.8.2019. godine, po službenoj dužnosti, *oglasio nenadležnim* u odnosu na tužbu protiv tuženog d.o.o. „V.“ inženiring in gradbeništvo, P., ukinuo provedene radnje i tužbu tužitelja odbacio.

Viši privredni sud u Banjaluci je rješenjem broj: 57 0 Ps 129849 19 Pž od 25.5.2020. godine, odbio žalbu tužitelja i potvrdio prvostepena rješenja broj: 57 0 Ps 105983 13 Ps od 20.6.2019. godine i broj: 57 0 Ps 129849 19 Ps od 29.8.2019. godine.

Tužitelj revizijom pobija drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka, sa prijedlogom da se pobijana odluka ukine i postupak nastavi prema oba tužena.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija je dijelom nedozvoljena, a dijelom neosnovana.

Obrazlažući donošenje rješenja broj: 57 0 Ps 105983 13 Ps od 20.6.2019. godine o razdvajanju postupka u odnosu na tužene „H.V.“ a.d. B.1 i d.o.o. „V.“ P., prvostepeni sud navodi da je odluka donesena „iz razloga ekonomičnosti“ jer je tužba podnesena 22.10.2013. godine, a da je zbog istaknutog prigovora stvarne nenadležnosti „potrebno izvršiti detaljan uvid u dokumentaciju spisa“. Sud nije naveo odredbu Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13-u daljem tekstu: ZPP) koja je bila osnov za donošenje rješenja.

Kada je u pitanju rješenje broj: 57 0 Ps 129849 19 od 29.8.2019. godine o odbacivanju tužbe u odnosu na tuženog d.o.o. „V.“ Portorož, prvostepeni sud se pozvao na odredbe člana 15. stav 1. i 2., člana 16. stav 3. i člana 52. ZPP, u vezi sa odredbom člana 19. i 20. Zakona o rješavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja u određenim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj: 43/82 i 72/82 –u daljem tekstu: ZRSZ). U obrazloženju rješenja sud navodi da se radi o predmetu sa inostranim elementom jer obe parnične stranke imaju sjedišta van Bosne i Hercegovine (u Republici Sloveniji i Republici Srbiji), da nije dokazano da postoji ugovorena nadležnost suda u Bosni i Hercegovini/Republici Srpskoj i da se ne radi o sporu u kome je određena isključiva nadležnost suda u Bosni i Hercegovini/Republici Srpskoj.

Prvostepeni sud je cijenio da nema mjesta primjeni odredbe člana 47. ZPP jer je ona supsidijarnog karaktera i podrazumijeva „postojanje imovine na teritoriji Bosne i Hercegovine, ili isticanje zahtjeva za predaju predmeta koji se nalazi na teritoriji Bosne i Hercegovine“, što nije slučaj u predmetnom sporu.

Odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv oba prvostepena rješenja, drugostepeni sud cijeni žalbu neosnovanom ukazujući da su parnične stranke u odredbama člana 6. ugovora o poslovnotehničkoj saradnji od 15.3.2014. godine i od 10.1.2015. godine, za rješavanje sporova ugovorile nadležnost suda u Beogradu, dok su u ugovoru o asignaciji od 19.1.2006. godine ugovorile nadležnost suda u Koprju. Cijeneći da nema ugovorene (niti propisane) nadležnosti suda u Bosni i Hercegovini/Republici Srpskoj i da su sjedišta parničnih stranaka u inostranstvu, nalazi da je pravilno odlučeno o prigovoru stvarne nadležnosti.

Imajući u vidu pravni osnov tužbe (dug), drugostepeni sud nalazi da tuženi „H.V.“ a.d. B.1 i d.o.o. „V.“ inženiring in gradbeništvo P. nisu jedinstveni suparničari u smislu odredbe člana 366. ZPP i ne moraju biti obuhvaćeni jednom tužbom. Pored toga smatra da nisu ispunjeni ni uslovi iz člana 362. ZPP.

Drugostepeni sud cijeni neosnovanim pozivanje tužitelja na Zakon o koncesijama jer sporno potraživanje ne proizilazi iz koncesije, već iz međusobnih odnosa članova Konzorcijuma za pripremu i učešće na tenderu za dodjelu koncesije.

Drugostepena odluka je pravilna.

Prvenstveno je potrebno ukazati da se revizijom ne može pobijati valjanost drugostepenog rješenja u dijelu kojim je odbio žalbu i potvrdio prvostepeno rješenje broj: 57 0 Ps 105983 13 Ps od 20.6.2019. godine o razdvajanju postupka, jer za to nisu ispunjeni uslovi iz člana 254. stav 1. ZPP. Razdvajanje postupka je procesna radnja kojom se upravlja postupkom, a ne odluka kojom se predmet pravosnažno završava i protiv tog rješenja revizija nije dozvoljena.

Drugostepena odluka se po reviziji može preispitivati samo u odnosu na rješenje broj: 57 0 Ps 129849 19 Ps od 29.8.2019. godine, kojim je tužba u odnosu na tuženog iz ove parnice (d.o.o. „V.“ inženiring in gradbeništvo, Portorož) odbačena jer je time postupak pravosnažno završen.

U odnosu na to rješenje drugostepena odluka je zasnovana na odredbi člana 16. stav 3. ZPP.

Potraživanje tužitelja prema tuženom za isplatu iznosa od 2.599.000,00 Eura (protivvrijednost od 5.068.050,00 KM) sa zakonskom zateznom kamatom počev od 1.1.2011. godine do isplate, ne proizilazi iz ugovora o koncesiji zaključenog između Vlade Republike Srpske, kao davaoca koncesije i „H.V.“ a.d. B.1, kao koncesionara, kako to pravilno zaključuje drugostepeni sud.

„H.V.“ a.d. B.1 je osnovan ugovorom zaključenim 27.7.2004. godine između osnivača d.o.o. „V.“ P. (tuženog) i GP „G.“ d.o.o. K. sa osnivačkim ulozima 99:1 udjela u korist tuženog, u svrhu da sa Vladom Republike Srpske kao koncesionar zaključuju ugovor o koncesiji za izgradnju hidroenergetskog sistema na Vrbasu.

Utuzeno potraživanje tužitelja ne zasniva se na ugovoru o koncesiji, već na ugovoru o međusobnim pravima i obavezama učesnika u Konzorcijumu za pripremu i učešće na tenderu za dobijanje koncesije za izgradnju, održavanje i korišćenje HES na Vrbasu od 14.2.2003. godine i ugovora o konačnom i jedinstvenom uređivanju odnosa i realizaciji dosadašnjih ugovora i dogovora zaključenog između tuženog i više pravnih lica kao članova Konzorcijuma.

Stoga, s obzirom na prirodu potraživanja i činjenicu da su parnične stranke pravna lica sa sjedištem van Bosne i Hercegovine, da nije u pitanju spor za koji bi postojala isključiva nadležnost suda Bosne i Hercegovine/Republike Srpske prema odredbama ZRSZ, pravilno nalazi drugostepeni sud da nema nadležnosti suda u Republici Srpskoj u odnosu na tuženog.

Kako tuženi d.o.o. „V.“ P. nema imovine na području suda kome je tužba podnesena, niti se tužbom traži neki predmet koji se nalazi na području tog suda, niti se radi o obavezi koja je nastala za vrijeme boravka tuženog u Republici Srpskoj ili koju treba ispuniti u Republici Srpskoj, nema mjesta primjeni odredbe člana 47. ZPP.

Ocjena je ovog suda da nema mjesta ni primjeni odredbe člana 48. ZPP na koju se revident poziva, jer nije dokazao da tuženi na području Republike Srpske ima stalno zastupništvo ili sjedište organa kome je povjereno da vrši njegove poslove (podnesak tuženog broj: 001/2023 od 12.11.2013. godine).

Neosnovano je pozivanje revidenta na odredbu člana 362. ZPP i ukazivanje da su prvobitno tuženi „H.V.“ a.d. B.1 i d.o.o. „V.“ P. suparničari, kod činjenice da je pravosnažnim rješenjem postupak u odnosu na ove tužene razdvojen.

Temeljem odredbe člana 254. stav 4. u vezi sa odredbom člana 236., 247. stav 1. i 2. i 248. ZPP, odlučeno je kao u izreci.

Predsjednik vijeća:
Tanja Bundalo

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić